44. DUHÂN SÛRESİ

Mekke döneminin ortalarında, Zuhruf sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, onuncu ayetinde geçen ve Kur'an'ı terk eden toplumların başına gelecek felâketlere işâret eden "duhân: duman, sis" kelimesinden almıştır. 59 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imin adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

- I. Ha, mîm. Dinle, ey insanoğlu! Senin pek iyi tanıdığın ve sürekli kullandığın harflerden oluşan fakat hem lafzı, hem de manasıyla eşsiz bir muc ize olan bu mesaja kulak ver:
- 2. En mükemmel inanç sistemini, hayat programını ortaya koyarak hakîkati gözler önüne

seren bu apaçık Kitaba yemin olsun ki,

3. Biz onu Kur'an'ın inişiyle bereketlenen mubarek bir gecede indirdik. Kur'an'ın ilk ayetlerini, insanlığın kaderinin dönüm noktası olan bir gecede, mübarek Kadir gecesinde gönderdik. Çünkü Biz, zâlimleri bekleyen korkunç âkıbete karşı, insanlığı dâimâ uyarırız.

Bu öyle muhteşem bir gecedir ki;

- 4. O gece indirdiğimiz Kur'an sayesinde bütün hikmetli ve faydalı işler, insanı felâkete sürükleyecek şeytânî değer yargılarından, bâtıl inanç ve ideolojilerden ayırt edilir ve insanlığın hayatını düzenleyecek en mükemmel prensipler şeklinde hükme bağlanır.
- 5. Ve bütün bunlar, katımızdan bir emir olarak derhal yerine getirilir. Çü nk ü Biz, insanı yaratıp başıboş bırakmayız! Aksine, ona doğru yolu gösterecek mesajlar göndeririz.
 - 6. Bütün bunlar, Rabb'inin sonsuz lütuf ve

rahmeti sayesinde dir. Unutma; yalnızca O'dur, her şeyi işiten, her şeyi bilen.

- 7. Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan bütün varlıkların gerçek Sahibi, Efendisi ve Rabb'idir O! Buna gerçekten inanıyorsanız, yalnızca O'na kulluk ve ibâdet etmeniz gerektiğini de bilmelisiniz. O Allah ki;
- 8. O'ndan başka hükmüne kayıtsız şartsız boyun eğilecek bir otorite, bir tanrı yoktur! Hayat veren de O'dur, öldüren de O! Hem sizin, hem de önceki atalarınızın yegâne Rabb'idir O!
- **9. Ama gel gör ki,** ayetlerimden yüz çeviren gâfiller, **şüphe** ve tereddütler **içinde** bir o yana, bir bu yana **bocalayıp duruyorlar.** Kur'an'ı terk ederek her gün yeni bir ideolojinin peşine takılıyor, fakat hiç birinde gerçek huzuru, mutluluğu bulamıyorlar.
- 10. Öyleyse, ey Müslüman! Kur'an'ı hayatın dışına iten toplumlar için, göğün apaçık bir

duman getireceği günü, yani yeryüzüne peş peşe belâların yağacağı zamanı bekle!

- II. Çünkü bu belalar sadece zâlimleri değil, zulme seyirci kalan bütün insanları çepeçevre sarıp kuşatacaktır! Bu, gerçekten can yakıcı bir azaptır!
- 12. O zaman zâlimler, "Ey Rabb'imiz!" diye yalvaracaklar, "Ne olur, başımızdan kaldır bu felaketi! Çünkü artık, senin ayetlerine yürekten iman ediyoruz!"
- 13. Felâketlerle yüz yüze gelince Allah'ı hatırlayan, fakat rahata kavuşunca yen iden inkâra dönen bu insanların, yaşadıkları acı tecrübelerden ibret alarak gerçekten tövbe etmiş olmaları hiç mümkün mü? Nitekim onlara, ayetlerimizi apaçık tebliğ eden bir Elçi gelmişti de, onun hak Peygamber olduğunu gâyet iyi bildikleri hâlde, sırf kibir ve inatlarından dolayı inkâr etmişlerdi.
- 14. Sonra da onun hakkında, "B u adam, Yahudi ve Hıristiyan bilginler tar afından eğitilen

ve kendisini Peygamber zanneden bir akıl hastasıdır!" diyerek on un getirdiği mesajdan yüz çevirmişlerdi.

- 15. Bütün bunlara rağmen, ey zâlimler; Biz yine de başınızdaki azâbı birazcık kaldıracak ve kısa bir süreliğine de olsa, size refah ve huzuru tattıracağız fakat siz, içtenlikle tövbe etmediğiniz için, çok geçmeden verdiğiniz sözleri un utacak ve eski nankörlüğünüze yeniden döneceksiniz.
- 16. Ama; kıyâmet veya ölüm vakti gelip de, zâlimleri korkunç bir darbeyle kıskıvrak yakaladığımız Gün, işte sizi asıl o zaman cezalandıracağız!

Buraya kadar anlatılanları daha iyi anlamak isterseniz, insanlık tarihinde yaşanan şu ibret verici kıssaya kulak verin:

17. Gerçek şu ki, onlardan önce Firavunu v e halkını da buna benzer bir sınavdan geçirmiştik: Onlara, Mûsâ gibi değerli bir Elçi gelmiş ve şöyle demişti:

- 18. "Ey Firavun ve onun ileri gelen yöneticileri! Allah'a kulluk edin ve İsrail Oğulları'nı anayurtlarına götürmem için, Allah'ın bu kullarını bana teslim edin! Doğrusu ben, size Allah tarafından gönderilmiş güvenilir bir Elçiyim!"
- 19. "Sakın gücünüze servetinize aldanıp da, Allah'a karşı büyüklük taslamayın! Bakın, iddiamı ispatlamak üzere, Allah tarafından size apaçık bir mûcize de getirdim!"
- 20. "Şunu iyi bilin ki, hiçbir tehdit, hiçbir baskı beni bu yoldan çeviremeyecektir! Çünkü ben, bana yapacağınız bütün işkencelere karşı, hem benim hem de sizin Rabb'iniz olan Allah'a sığınıyorum!"
- 21. "Eğer bana inanmıyorsanız, hiç olmazsa yolumdan çekilin!"
- **22.** Fakat Firavun, gördüğü bütün mûcizelere rağmen zulmünden vazgeçmedi. Baskı ve işkenceler altında geçen uzun bir mücâdele

döneminin ardından, Mûsâ Rabb'ine el açıp "Ey Rabb'im!" diye yalvardı, "Bunlar, gerçekten suç işlemekten asla vazgeçmey e n azgın bir toplulukt u r! Onları sana havale ediyorum Allah'ım!"

- 23. Biz de ona, "Ey Mûsâ!" dedik, "İsrail Oğulları'nı Filistin'e götürmek üzere, kullarımı geceleyin Mısır'dan gizlice çıkar! Şunu da bil ki, Firavun ve ordusu tarafından takip edileceksiniz."
- 24. "Kızıldeniz'e varınca, asânla vurup denizi ikiye ayır; inananlar karşıya geçtikten sonra da, Firavun ve askerlerinin arkanızdan gelmesi için denizi öylece ikiye ayrılmış bir hâlde bırak; çünkü bu ordu, kesinlikle denizde boğulacaktır!"
- 25. Böylece, Firavun ve ordusu, sahip oldukları bütün güzellikleri geride bırakarak Kızıldeniz'in karanlık sularına gömüldüler! Onlar arkalarında neler bırakmışlardı neler; meyvelerle dolu

yemyeşil bahçeler, şırıl şırıl akan pınarlar,

- 26. Cömertçe ürün veren ekinlikler, lüks ve konforlu saraylar,
- 27. Ve içinde sefa sürdükleri daha nice nîmetler...
- 28. İşte böyledir zâlimlerin âkıbeti... Ve onların ardından, başka bir toplumu bu nimetlere varis kıldık.
- 29. Firavun ve ordusu öyle büyük bir lânete uğramıştı ki, ne gök ehli ağladı arkalarından, ne de yeryüzü sâkinleri; kendilerine tövbe etmek için ikinci bir fırsat da verilmedi!
- 30. Doğrusu Biz, İsrail Oğulları'nı onur kırıcı bir azaptan kurtarmıştık:
- 31. Firavunun o müthiş azâbından! Gerçekten o, sınırı aşan azgın bir dikt atör idi!

- 32. İsrail Oğulları'nı kurtarmakla kalmadık, bu dâvâyı omuzlayıp insanlığa yol göstermeleri için onları bilerek seçtik ve kendi zamanlarındaki bütün diğer toplumlardan üstün kıldık.
- 33. Ve onlara, her biri aynı z amanda apaçık birer imtihân olan nice mûcizeler verdik.
- **34.** Firavundan sonra yeryüzüne varis olan çağdaş müşriklere gelince, **onlar da diyorlar ki**:
- 35. "Bizim şu dünyada karşılaşacağımız ilk ölümümüzden sonra yeni bir hayat yoktur ve kesinlikle yeniden dirilecek değiliz."
- **36.** "Eğer aksini iddia ediyorsanız ve sözünüzde samîmî iseniz, o zaman atalarımızı diriltip şâhit olarak karşımıza getirin de, yen iden dirileceğimize inanalım!"
- 37. Yoksa onlar, aynı suçu işledikleri için helâk ettiğimiz Tubba halkından ve onlardan önce yaşamış olan nice güçlü

kavimlerden, diğer imparatorluklardan daha güçlü ve daha mı değerliler? Hayır! Onlar nasıl cezalarını çektilerse, günümüz inkârcıları da yaptıklarının hesabını verecekler! Zaten öteki dünya olmasaydı, insanın yeryüzündeki hayatının hiçbir anlamı kalmazdı.

- 38. Oysa Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri oyun eğlence olsun diye yaratmadık.
- 39. Tam tersine, her ikisini de ancak hak, hukuk ve adâlet esaslarına göre, belli bir hikmet ve amaç doğrultusunda ve şaşmaz kanunlara bağlı mükemmel bir sistem hâlinde, yanı hak olarak yarattık; ne var ki, insanların çoğ u bunu bilmez.
- 40. Fakat, büyük mahkemenin kurulacağı Hüküm Günü, hepsinin buluşma zamanı olacaktır.
- 41. O gün, dostun dosta zerre kadar yararı dokunmayacak ve hiç kimseye yardım

edilmeyecektir!

- 42. Ancak Allah'ın şefkat ve merhametini hak edenler başka! Onlar elbette ilâhî yardıma mazhar olacaklardır. Hiç kuşkusuz O, sonsuz kudret ve merhamet sahibidir. Allah'ın gazâbını hak edenlere gelince:
- 43. Cehennemde inkârcıları bekleyen o zehirli zakkum ağacı,
- 44. Günahkârların oradaki yiyeceği olacaktır!
- **45. Midelerde kaynayan erimiş maden gibi** iç organları paramparça edecektir! Hem öyle fokurdayacak ki;
 - 46. Tıpkı sıcak suyun kaynaması gibi!
- 47. Daha sonra Allah, azap meleklerine emredecek: "Onu yakalayın ve alevli ateşin ortasına sürükleyin!"

- 48. "Sonra da başından aşağıya, kaynar su azâbını boşaltın!"
- **49.** "Ey zâlim! Geçmişte yaptıklarının acı meyvesini şimdi **tat bakalım!** Sana ikramda bulunmak gerek. Öyle ya; **sen kudretliydin, şeref sahibiydin!**"
- 50. "İşte, vaktiyle tartışma konusu yaptığınız cehennem budur!"
- **51.** Öte yandan, dürüst ve erdemli bir hayatı tercih ederek kötülüklerden **sakınanlar ise, güvenli bir yerde olacaklar;**
- 52. Cennet bahçelerinde, pınar başlarında...
- 53. İpek ve atlastan giysiler içinde, altın işlemeli koltuklara uzanarak karşılıklı oturacaklar.
- 54. İşte böyle... Ayrıca onlara, güzel gözlü eşler vereceğiz.

- **55.** Onlar orada, huzur ve güven içinde, canlarının çektiği her meyveyi isteyip tadabilecekler.
- 56. Dünyadaki ilk ölümlerinden sonra, orada bir daha asla ölümü tatmayaca klar. Ve Allah onları, ebediyen cehennem azâbından koruyacaktır.
- **57.** Bütün bunlar, **Rabb'inin lütuf ve ihsanı sayesinde** gerçekleşecektir. **İşte** en büyük başarı, en **büyük kurtuluş budur!**
- 58. Ey Muhammed! Bu tebliğin ulaştığı hiç kimse, ilâhî çağrıdan habersiz olduğunu öne süremez. Çünkü Biz bu Kur'an'ı, senin dilinde kolayca anlaşılır bir hâle getirdik ki, önce onun ilk muhatabı olan Araplar, sonra da kıyâmete kadar gelecek tüm insanlar onu düşünüp öğüt alabilsinler.
- **59.** Öyleyse, sen çağrıya devam et ve Rabb'in neler gösterecek, onu **bekle**; zaten **onlar da** başlarına gelecek azâbı **bekliyorlar!**